

BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ

SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ

SOSYAL HİZMET

(2025 - 2026) Ders Bilgi Formu

Ders Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S
Manevi Sosyal Hizmet	SHB457	7	3 + 0	5,0	Seçmeli
Birim Bölüm	Sosyal Hizmet - Lisans (Yüzyüze)				
Amaç	Dersin amacı biyopsikososyal manevi değerlendirmeler yapma becerisi kazanarak maneviyatın müdahalelere dahil edilebileceği yolları keşfetmek ve sosyal hizmet uygulamaları için maneviyata duyarlı bir sosyal hizmet çerçevesi geliştirmek için temel bilgi ve becerilerin edinilmesidir.				
Ders İçeriği	Bu dersin içeriği; yaşam boyu maneviyat ve manevi gelişimin teorik perspektiflerini ve bunların sosyal hizmet için önemini anlaşılması, etik, ruhsal olarak duyarlı bir uygulama yaklaşımının yönlerini keşfetmek, uygulamada manevi duyarlılık için beceri ve tutumların geliştirilmesi üzerine tartışmaların yürütülmesi, travma, acı, hastalık, iyileşme, dayanıklılık ve genel sağlık ve esenlik gibi alanlarda ruhsal ve varoluşsal konuların rolüne dair bir anlayışın geliştirilmesinden oluşmaktadır.				
Ders Kaynakları	Dudley. J.R. (2016). Spirituality matters in social work: Connecting spirituality, religion, and practice. Routledge., Tarhan, N. (2008), İnanç Psikolojisi, Timaş Yayınları, İstanbul., Akarçay-Ulutaş, D. (2021). Sosyal Hizmet Eğitiminde Manevi Yetkinliğe Dair Bilgi, Beceri ve Danışmanlık. Sosyal Hizmet Eğitiminin Genişleyen Sınırları: Uygulama ve Araştırma için bir Rehber (İçinde), Mehmet Kırloğlu; Demet Akarçay Ulutaş (Ed.), Eğitim Yayınevi., Seyyar, A. (2008), Manevi Sosyal Hizmetler, Rağbet Yayınları, İstanbul., Adler, A. (2022). İnsanı Tanıma Sanatı. Kamuran Şipal (Çev.). Say Yayınları.				

Hafta	Konu
1	Maneviyatın sosyal hizmet alanındaki gelişimi, manevi gelişimin tanımlanması
2	Sosyal hizmet uygulamalarında manevi, dini ritüellerin yerinin anlaşılması
3	İnsan yaşamında sağlık, ölüm, iyilik hali, travma sonrası gelişim tartışması
4	Manevi sosyal hizmet uygulamasında manevi güçlü yanların, kaynakların, desteklerin, zorlukların değerlendirilmesi
5	Manevi yetkinlik kavramının sosyal hizmet uygulamalarındaki yerinin tartışılması
6	Manevi yetkinlik standartları
7	Manevi yetkin uygulamalarda kullanılan tekniklerin anlaşılması
8	Ara Sınav
9	Manevi sosyal hizmet uygulamalarında etik ilke ve sorumluluklar (1)
10	Manevi sosyal hizmet uygulamalarında etik ilke ve sorumluluklar (2)
11	Batı ve Doğu toplumlarında ve ülke örneklerinde manevi sosyal hizmet uygulamaları
12	Aile, çocuk, ergen, genç, yetişkin, orta yaş ve yaşlılarda manevi sosyal hizmet ve sosyal psikolojik altyapılar
13	Seçilmiş Vaka Örnekleri ile konuya teorik ve sistematik bakış organizasyonu.
14	Dersin genel değerlendirmesi ve anlaşılmayan noktaların açıklanması.

Program Çıktıları

- Sosyal hizmet uygulama alanları (sağlık, sosyal refah hizmetleri, eğitim, sosyal güvenlik, sivil toplum, yerel yönetim gibi) bilgisi kazanır.
- Sosyal hizmet kuramları (sistem, ekoloji, güçlendirme kuramı gibi) bilgisi kazanır.
- İnsan gelişimi ve sosyal çevre bilgisi kazanır.
- İletişim becerileri (bireyle, ailelerle, gruplarla ve farklı toplumsal gruplarla) bilgisi kazanır.
- Yönetim ve yönetim süreçleri (özel ve kamu sosyal hizmet kurum ve kuruluşlarının yönetimi) bilgisi kazanır.
- Sosyal hizmette araştırma yöntem ve teknikleri bilgisi kazanır.
- Mesleki etik, ilke ve değerler bilgisi kazanır.
- Sosyal inceleme, değerlendirme ve rapor hazırlamak için uygun bilgileri ayırt etme ve toplama becerisi kazanır.
- Araştırma sonuçlarını ve mesleki literatürü yorumlama becerisi kazanır.
- Kurumlar arası ilişki, iletişim ve ortak hizmet geliştirme becerisi kazanır.
- Profesyonel sosyal hizmet uygulaması bağlamında eleştirel düşünebilme becerisi kazanır.
- Sosyal hizmet mesleği ve disiplininin etiği ve değerleri doğrultusunda, farklılığın pozitif değerini kabul ederek uygulama yapabilme becerisi kazanır.
- Sosyal adalet ve hak temelli yaklaşımı toplumsal, bilimsel, kültürel ve mesleki değerler çerçevesinde benimser.
- Bilgi, beceri, değer ve tutumları ile topluma model olur ve yaşam boyu öğrenme anlayışını benimser.
- Her düzeydeki müracaatçılar için benzerlik ve farklılıkları dikkate alarak planlı değişme sürecini (bağlantı kurma, tanı ve değerlendirme, planlama, uygulama, uygulamayı değerlendirme, sonlandırma ve izleme) gerçekleştirme becerisi kazanır.
- Sosyal hizmetlerin (sağlık, sosyal yardım hizmetleri, eğitim, sosyal güvenlik, sivil toplum, yerel yönetim) uygulama alanları hakkında bilgi sahibi olur.

Ders Öğrenme Çıktısı - Program Çıktıları (1 -5 Puan Aralığı)

Ders Öğrenme Çıktısı	PÇ 1	PÇ 2	PÇ 3	PÇ 4	PÇ 5	PÇ 6	PÇ 7	PÇ 8	PÇ 9	PÇ 10	PÇ 11	PÇ 12	PÇ 13	PÇ 14	PÇ 15	PÇ 16
Kişinin kendi manevi dünya görüşünü, manevi gelişimini ve bunun kişinin pratiğinde nasıl bir güç ve öz bakım kaynağı olabileceğini tanımlar.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sosyal hizmette maneviyat tarihini ve mevcut profesyonel uygulama standartlarını, akreditasyon standartlarını ve maneviyatla ilgili etik ilkeleri değerlendirir.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Müracaatçıların manevi güçleri, koruyucu faktörleri, destekleri, kaynakları, mücadeleleri ve zorlukları belirlemek için gerekli bilgiyi edinir.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
İnsan olmanın manevi boyutu ve sosyal hizmet uygulaması için kritik olan yaşam boyu manevi gelişim süreci hakkında bir farkındalık ve anlayış geliştirir.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Müracaatçıların çevresel, sosyal, ailevi ve kültürel farklılıklarının maneviyat üzerindeki etkilerini anlar.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ortalama Değer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

<https://ebs.bilecik.edu.tr/pdf/dersbilgigetir/357108>